

A HADERAI "HÁN" MÚZEUM

<https://www.flickr.com/photos/vikig/albums/72157696535445552>

Galambos Viktor

Hadera arabul egy piszkos zöld színt jelent a láp színét,ilyen színű volt az a mocsár is amely a jelenlegi modern város helyén terült el. A lápból egy kis domb emelkedett ki erre épült egy vendég fogadó az akkori szokások szerint istállókkal és szobákkal az utazók számára. Ezt a fogadót "Hán"-t és a körülötte lévő területet vette meg 1891-ben, egy kelet európai "Hovevey Zion" nevű szervezet hogy otthont adjon az Orosz országból kivándorolt Zsidóknak.

Tizenöt kis szoba volt a Hán-ban, a szoba közepén egy egy boltívvel, ere akasztottak egy függönyt amely elválasztotta a szobába bezsúfolt két sok gyermekes vallásos családott. Harminc család várta hogy a török hatóságoktól építési engedélyt kapjon. A bevett török szokás szerint ezt öt év alatt meg is kapták, addig a telepések fele elpusztult maláriában,annak dacára hogy nagyon bíztak abban hogy az Örökkévaló majd segít rajtuk. Az Örökkévalón kívül egy orvos sietett a segítségükre, Dr. Hilel Jafeh, ellátta őket kininnel és segítséget kért Rothschild bárótól. Meg is kapták a segítséget, a báró által küldött szakemberek eloszlatták a tévhitet hogy az Ausztráliából hozott eukaliptusz fák kiszárítják a mocsarakat, és nekifogtak ezeknek a szakszerű lecsapolásához. Harminc év alatt sikerült kiszárítani őket, és egészséges környéké változtatni Haderát.

Ma kilencvenszer lakosa van a modern városnak, mellette van az ország legnagyobb hőerőműve. Doktor Hilel Jafeh-ről aki szinte naponta tette meg lovaskocsin az utat Zichron Jakov-tól ahol lakott, Haderáig (kb. 20-25 Km) nevezték el a város eleinte fabarakokban működő kórházat, a jelenleg ultramodern klinikát , amelynek 2000 alkalmazotta, a környék félmillió lakosát látja el az orvos tudomány legújabb vívmányaival, többek között az én szemeimet is ott kezelik.

A múzeum termei kronologikusan mutatják be, fényképekkel diorámákkal, a kezdetek nyomorúságát, azután az első házak berendezését, és a fejlődő város első üzleteit, az első narancs csomagoló barakkját, a tevével amivel a "Jaffa" narancsot Jafo-ban szállították. Élőképben mesélték el a marokoi telepések történetét, aki az első telepések után költöztek a "Hán"ba.

Tanulságos volt a Haderai "Túlélők" története a Shoa "Túlélők" számára.

A mellékelt kép soron követhetők a múzeum termei.